

E 61/2019 vp Valtioneuvoston selvitys

VR-Yhtymän lausunto koskien EU:n komission tiedonantoa vihreän kehityksen ohjelmasta (Green deal) 11.12.2019

VR-Yhtymä (jäljempänä VR) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkokentässä mainitusta asiasta ja esittää näkemyksensä seuraavaa:

Komission tavoitteet

Komission tiedonanto vihreän kehityksen ohjelmasta sisältää komission suunnitelmia tulevista toimista ja aloitteista muun muassa ilmastoneutraaliuden saavuttamisen, energian ja liikenteen alalta.

Komission tavoitteena on siirtyä ilmastoneutraaliin talouteen Euroopassa vuoteen 2050 mennessä. Lisäksi lyhyen aikavälin tavoitteet (2030) otetaan uudelleentarkasteluun. Suomi korostaa kannassaan ns. taakanjakosektorin osalta toimien kustannustehokkuutta ja kannattaa kestävän ja älykkään liikenteen strategian laatimista. VR pitää Suomen linjauksia kannatettavina. Linjaukset heijastavat myös liikennejärjestelmän yhteiskunnallisia päämääriä: Suomen kilpailukyvyen edistäminen, ilmastomuutoksen torjunta sekä alueiden elinvoima ja saavutettavuus.

Komissio aikoo laatia strategian kestävästä ja älykkästä liikenteestä vuonna 2020, jonka puitteissa ehdotetaan myös toimenpiteitä rautatie- ja sisävesiliikenteen kapasiteetin parantamiseksi. Komissio esittää kesäkuuhun 2021 mennessä kaikkien v. 2030 tavoitteen kasvattamiseen liittyvien lainsäädäntötoimien tarkastamista, mukaan lukien taakanjako. Odotamme mielenkiinnolla komission esitystä rautatieliikenteen kapasiteetin nostamisesta.

Raideliikenne osana ratkaisua

VR näkee, että raideliikenteen kasvu on osa ratkaisua liikenteelle asetettujen päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Suurin kasvihuonekaasujen ja fossiilisten polttoaineiden vähennyspotentiaali liikenteessä syntyisi tie- ja lentoliikenteen siirtyessä raiteille. Rautatieliikenne on turvallinen, ympäristöystävällinen ja energiatehokas liikennemuoto. Junaliikenteen energiatehokkuus on kuusi kertaa korkeampi kuin maantieliikenteen. Rautateiden osuus liikenteen tuottamista CO2-

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

5.3.2020

päästöistä on alle 3% EU-tasolla. Euroopassa jo neljä junaa viidestä kulkee sähköllä. Raideliikenteen kehittäminen edellyttää kuitenkin investointeja infrastruktuuriin. Nykyinen rataverkko tulee saattaa kuntoon, rataverkon kapasiteettia nostaa ja sähköistämistä edistää.

Riittävä rahoitustaso

Komission mukaan päästöjen vähentäminen edellyttää merkittäviä investointeja, joiden rahoittamiseen tarvitaan sekä julkisen että yksityisen sektorin myötävaikutusta. EU-tasolla tulee varmistaa riittävä ja pitkäaikainen rahoitus (CEF, vihreän liikenteen rahoitusmekanismi jne.) raideliikenteen kasvun edistämiseksi, edistäen näin päästövähennyksiä tukevia infrastruktuurihankkeita. Rahoitusta tulee ohjata erityisesti lisäkapasiteettiin, pullonkaulojen poistamiseen, ratojen sähköistämiseen ja modernisointiin sekä digitalisaatioon kuten ERTMS:ään.

VR-Yhtymä Oy

Jonna Juslin
johtaja, yhteiskuntasuhteet ja kansainväliset asiat

Tiedoksi

VR Kirjaamo